

Diskusija “Šodienas bērni – Latvijas nākamā simtgade”

29.05.2017. plkst. 12.00 – 16.00

Bērniem, lai viņi varētu pilnīgi un harmoniski attīstīties kā personības, jāaug ģimenē, laimes, mīlestības un sapratnes gaisotnē (ANO Bērnu tiesību konvencijas preambula)

Vecāki vai aizbildņi ir galvenās personas, kas atbildīgas par bērna audzināšanu un attīstību. Viņu galvenais pienākums ir gādāt par bērna interesēm. (ANO Bērnu tiesību konvencijas 18. pants)

Līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir **vecāku** aizgādībā – bērnam ir tiesības saņemt abu vecāku rūpes un mīlestību.

Centrālās statistikas pārvaldes dati par 2015. gadu liecina, Latvijā šķirto laulību skaits ir 378 uz katrām 1000 laulībām – nedaudz samazinājies, bet augsts joprojām.

Latvijā ik gadu apmēram puse jaundzimušo (ap 9 000) dzimst nelaulātiem vecākiem.

Gads	Dzīvi dzimušie		Laulībā dzimušo īpatsvars %
	pavisam	Tai skaitā laulībā	
2010	19 781	11 004	55,6%
2014	21 746	12 184	56,0%
2015	21 979	12 857	58,5%

Latvijā 29% bērnu aug viena vecāka, biežāk mātes, ģimenē – otrs vecāks ir miris, vecāki šķīrušies vai nav noteikta paternitāte.

2016. gadā 909 jaundzimuši bērni bija reģistrēti bez ieraksta par tēvu.

Dati liecina, ka ievērojamam skaitam bērnu ir liegts augt ģimenē, laimes, mīlestības un sapratnes gaisotnē un būt abu vecāku aizgādībā.

Lai bērni ģimenē augtu laimīgi, laimīgiem jābūt vecākiem – problēmas patiesais dziļums un apjoms nav apzināts.

- Nodarbinātība, taisnīgs atalgojums – ja jādomā tikai par izdzīvošanu, attīstība apstājas. 27,7% ģimenes ar bērniem dzīvo uz nabadzības robežas.
- Pirmsskolas izglītības pieejamība – gan no bērna tiesību uz attīstību viedokļa, gan no vecāku nodarbinātības viedokļa. Jābūt paļāvībai, ka bērnam būs iespēja apmeklēt bērnu dārzu.
- Kvalitatīva izglītība – ANO rekomendācija ieguldīt izglītības sistēmas kvalitātes uzlabošanā, lai tā sasniegtu starptautiski atzītus standartus, īpaši apmācot skolotājus;
- Veselības aprūpes pieejamība – veselība ir fiziska un emocionāla labsajūta, emocionālā veselība nosaka fizisko veselību – slimības tiek radītas tieši ģimenē.

Pasaules Veselības organizācijas stratēģijas norāda, ka bērnu un pusaudžu veselībai laika periodā līdz 2020. gadam pievēršama īpaša uzmanība. PVO norāda – bērnu un pusaudžu veselībai jābūt “redzamai”!

Latvijā pastāv lielas atšķirības starp tiesību aktiem un praksi. Jāpanāk tiesību aktu īstenošana praksē un jānodrošina pilnīga atbilstība Konvencijai. Katram savā jomā jāstrādā atbildīgi un godprātīgi.